

ARCHEOLOGIENOTA

OOSTROZEBEKE KANAALWEG (prov. WEST-VLAANDEREN)

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Auteurs: Bert ACKE, Bart BARTHOLOMIEUX,
Bert MESTDAGH

Monument Vandekerckhove nv
Oostrozebekestraat 54
8770 INGELMUNSTER

Afdeling Archeologie
Projectcode: 2016G115

- **Administratieve gegevens**

- ➔ Initiatiefnemer: zie privacyfiche
- ➔ Erkende archeoloog: Bart Bartholomieux, OE/ERK/Archeoloog/2016/00127
- ➔ Erkende archeoloog rechtspersoon: Monument Vandekerckhove nv, Oostrozebekestraat 54, 8770 Ingelmunster, OE/ERK/Archeoloog/2015/00031
- ➔ Locatiegegevens: Oostrozebeke Kanaalweg (zie plan in bijlage 2 en 3 bij het verslag van resultaten bureauonderzoek)
Lambertcoördinaten: X: 75 825, Y: 177 793
- ➔ Kadastergegevens: Afdeling Oostrozebeke, sectie E, percelen 936B0 en 935C0 (zie plan in bijlage 3)

- **Aanleiding vooronderzoek**

- ➔ zie het verslag van resultaten bureauonderzoek

- **Resultaten vooronderzoek zonder ingreep in de bodem**

- ➔ zie het verslag van resultaten bureauonderzoek

- **Gemotiveerd advies**

Het uitgevoerde bureauonderzoek is volledig, alle relevante beschikbare bronnen zijn teruggevonden en zijn geraadpleegd. Op basis van het verslag van resultaten van het bureauonderzoek kan gesteld worden dat:

- het bodemarchief gedeeltelijk verstoord is door de aanwezigheid van een hoeve op de noordelijke helft van het plangebied;
- er geen redenen zijn om aan te nemen dat de zuidelijke helft van het projectgebied verstoord is in het verleden;
- controleboringen toonden dat het onverstoorde niveau zich op ca. -70cm bevindt en dit zowel tussen de nog aanwezige gebouwen, als in het weiland;
- er een middelhoge verwachting is voor de aanwezigheid van archeologische sporen uit ondermeer de metaaltijden, de Romeinse periode en de middeleeuwen;
- de voorziene verkaveling, met bijhorende wegenis en infrastructuur, zal resulteren in een vernieling van het archeologische bodemarchief;
- de onderzoekssituatie een site zonder complexe verticale stratigrafie betreft.

Omwille van bovenstaande redenen wordt geconcludeerd dat voor het volledige projectgebied een verder vooronderzoek noodzakelijk is. Aangezien het duidelijk is door het plaatsen van controleboringen verspreid over het terrein dat het onverstoorde niveau zich op ca. -70cm onder het maaiveld bevindt. Op dit niveau kunnen mogelijke archeologische sporen worden verwacht. Er wordt geadviseerd om onmiddellijk over te gaan tot een vooronderzoek met ingreep in de bodem door middel van proefsleuven. Het slopen zelf zal gebeuren na het bekomen van de verkavelingsvergunning. Bijgevolg dient het voorgestelde proefsleuvenonderzoek te gebeuren in uitgesteld traject. Voor een uitgebreide motivering van het verdere vooronderzoek met ingreep in de bodem wordt verwezen naar hfdst. 2.5. van het verslag van resultaten van het bureauonderzoek.

Hieronder worden de voorwaarden beschreven waaraan deze prospectie met ingreep in de bodem dient te voldoen.

- **Planafbakening**

De totale site, met een oppervlakte van 4771,91m, dient onderzocht te worden door middel van proefsleuven (zie figuur 1).

Figuur 1: Afbakening van het plangebied (roze kader) geprojecteerd op de kadasterkaart. Het volledige plangebied maakt onderwerp uit van het verder vooronderzoek met ingreep in de bodem.

- **Vraagstelling**

Het doel van het onderzoek is om te achterhalen of er op het terrein één of meerdere archeologische sites aanwezig zijn en te bepalen welke maatregelen dienen te worden genomen voorafgaand aan de ontwikkeling van het projectgebied. Hieronder worden de specifieke (niet-limitatieve) onderzoeksvragen per methode weergegeven. Elke onderzoeksmethode is succesvol beëindigd wanneer haar vraagstellingen succesvol kunnen worden beantwoord. Zolang niet alle onderzoeksvragen succesvol kunnen worden beantwoord, dient men over te gaan op de volgende onderzoeksmethode zoals besproken in hoofdstuk 2.5. van het verslag van resultaten.

- Zijn er archeologische sporen aanwezig?
- Welke is de bewaringstoestand van de aangetroffen sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Zijn er indicaties omtrent artisanale activiteiten?
- Welke is de relatie tussen de archeologische sporen en het landschap?
- Kan worden uitgesloten dat er voor de periodes volgend op de prehistorie een archeologische site aanwezig is binnen het projectgebied?
- Welke zijn de verder te nemen maatregelen in het kader van de geplande werken?

- **Plan van aanpak**

Hieronder wordt per voorgestelde onderzoeksmethode de te hanteren techniek beschreven:

De controleboringen, gezet in het kader van de archeologienota, hebben uitgewezen dat het onverstoorde niveau zich op ca. -70cm onder het maaiveld bevindt. Deze situatie werd zowel aangetroffen in het weiland, als tussen de op heden nog bestaande gebouwen. Daarom dient er over het volledige projectgebied een proefsleuvenonderzoek te gebeuren. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de inplanting van 5 parallelle ononderbroken proefsleuven (zie figuur 3). Bij de inplanting bedraagt de afstand tussen de proefsleuven minimum 12m en maximum 15m (van middenpunt tot middenpunt)¹. Voor de uitgraving wordt gebruik gemaakt van een niet-getande

¹ Als men de kosten-baten afweging maakt, is deze methode van proefsleuven het meest aangewezen om archeologische sites op te sporen en te preferen boven andere systemen. Zie *Onderzoeksrapport*

graafbak. De sleuven zijn 1,80 tot 2m breed en bij voorkeur noordwest-zuidoost georiënteerd. Op die manier is er het meeste kans om sporen van oude landelijke gebouwen die in de metaaltijden, Romeinse periode en middeleeuwen hoofdzakelijk zuidoost-noordwest zijn georiënteerd, aan te snijden. Per sleuf en minstens om de 50m wordt machinaal een profielput aangelegd, op een dermate manier dat er een geschrinkt patroon ontstaat en men in feite om de 25m een zicht heeft op de bodemopbouw van het onderzoeksterrein.

Indien er door terreinomstandigheden, die nog niet exact gekend zijn (doordat de huidige bebouwing nog niet is afgebroken) dient te worden afgeweken van dit patroon, dient dit gemotiveerd bij de opmaak van het verslag van resultaten van de proefsleuven. Wanneer de gebouwen gesloopt worden is het van belang dat enkel de bovengrondse delen worden gesloopt of met andere woorden tot op het huidig maaiveld. Vloerplaten en funderingen worden onder begeleiding van een archeoloog uitgebroken. Dit om te voorkomen dat sloopwerkzaamheden een bijkomende impact hebben op het mogelijk aanwezige bodemarchief.

Er worden extra volgsleuven, dwarsleuven of kijkvensters aangelegd om beter inzicht te krijgen in de aard van de aangetroffen archeologische sporen. Er wordt 10% van de onderzoekbare oppervlakte opengelegd door middel van sleuven en 2,5% door middel van volgsleuven, dwarsleuven of kijkvensters. Op die manier is er een maximale info voor een minimale kost.

De grond wordt gescheiden afgegraven en gestockeerd naast de sleuf. Het dichten gebeurt op zo'n manier dat de originele bodemopbouw opnieuw bekomen wordt en dat de draagkracht van de bodem zo dicht mogelijk de draagkracht benaderd van vóór de start van het veldwerk. Indien nodig worden kwetsbare sporen (vb. brandrestengraven) afgedekt met waterdoorlatende doek.

Figuur 3: Plangebied geprojecteerd op de kadasterkaart met aanduiding van de proefsleuven.

Zowel het veldwerk als de verwerking en rapportage van de hierboven beschreven methodes dienen te voldoen aan de methodiek zoals beschreven in de Code van Goede Praktijk. De diverse fases van vooronderzoek moeten niet uitgevoerd worden indien de geplande bouwwerken, waarvoor deze archeologienota wordt opgesteld, niet zullen worden uitgevoerd. Het onderzoeksdoel is succesvol bereikt indien de vraagstelling kan beantwoord worden. Het gefundeerd kunnen beantwoorden van de vraagstelling is dus het evaluatiecriterium aan de hand waarvan de erkende archeoloog zal bepalen of het onderzoeksdoel succesvol bereikt is.

- **Gewenste competenties**

Het veldwerk wordt uitgevoerd door minstens 2 gediplomeerde archeologen, die permanent op de site aanwezig zijn. Daarnaast wordt conform de Code van Goede Praktijk een aardkundige betrokken bij het veldwerk, deze dient op afroep op het terrein aanwezig te zijn.

- ➔ Minstens één van de uitvoerende archeologen dient ten minste 220 werkdagen veldervaring te hebben met onderzoek op zandleembodems.

- ➔ Minstens één van de uitvoerende archeologen moet beschikken over een ruime kennis betreffende grondsporen en vondstmateriaal uit de metaaltijden en de Romeinse en middeleeuwse periode.
- ➔ Beide archeologen dienen te beschikken over minstens 20 werkdagen veldervaring wat betreft proefsleuvenonderzoek in landelijk gebied.
- ➔ De aardkundige moet beschikken over minstens 3 maand ervaring met bodemkundig onderzoek op zandleembodems.

- **Voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk**

Er zijn geen voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk.